

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринков. ч. Ю, П. нов.
Конто почт. шлан. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед
подручням.
Рукописів не звертається.

ПРЕДПЛАТА В КРИЮ:
Місячна 5-00 зок.
Чвертьрічна 15-00 „
Піврічна 27-00 „
Річна 55-00 „

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар
Франк, Голландія, Бельгія 20 фр. фр.
Італія 7-50 зок., Німеччина 7-50 зок.,
Швейцарія 5 шв. фр., Чехослова-
ччина 30 ч. к., Румунія 150 лей, Бол-
гарія 7-50 зок., Австрія 7-50 зок.,
Швейцарія 1 зок.

Телеф. Редакції 29-41.
„Друкарня“ 29-28.

В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ до АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

11 Число Українського і Білоруського Виборчого Бльоку 11

Проти неактивності і зневіри.

Львів, 21. жовтня 1930.

Українська влада, поруч з різними славетними й питомими прикметами („забув, спізнався, не знав, помилився“) має особливе замислення до екстремів. Може воно привілей усіх славян, — та бодай тих, які ще наважало торчат душею у охоті, а замало пройнялися захо-дом: бо нпр. чехи, хорвати а навіть серби мають уже більше прозріння т. зв. золоті — а по правді сірої — середини й так не захоплюються ефектами крайностей. У всякому разі ми, українці, не любимо ходити серединою дороги, чим давали би доказ обережності, спокою та й певності себе, лише залюбки перебігаємо з кінця на кінець, а завжди при таких скоках, треба чи не треба, сричимо та за криком забуваємо про — діло.

Спокій та рівновага духа, холодна оцінка солов'янина, потрібні однакою при успіхах, що й невдачах, однакою у щасті, що й нещасті. Історія України є повна доказів, що саме у переломних моментах великих здобутків та поважних втрат — дістаємо заворот голови. І завжди в таких випадках не знаємо, чого по-правді хочемо! Після успіху й здобутків — страшенна байдужість і горювання, після першої невдачі — спантеличення, дезорієнтація, ретіч. Так було за часів Хмельницького у XVII. ст., те саме повторилося у XX. ст., коли надзвичайний під-вом і надзвичайний упавок духа раз-по раз чергувалися і завжди утруднювали правильно до-бачувати границю поміж дійсністю та оманю. Сьогодні переживаємо знову переломний мо-мент. І сьогодні ми знову готові повторити помилки минулого. Зробимо їх тоді, коли не обере-жемо того спокою, який дозволить нам холодно підсумувати всі наслідки нещастя, яке впало на наш край, і холодно прийняти відповідні ви-сновки.

Покищо не знаємо ще точних розмірів нещастя. Докладні дані, які збираються, дозволяють орієн-туватися, що нещастя справді велике. Однак на-літь воно в остаточному підсумку шкоди пока-зався більшим, ніж спершу гадалося, всетаки не-ма причини до безпорадності й пригноблення, не-ма ніяких підстав для ширення настроїв дефетиз-му! Як довго ми ватали віримо в живучість україн-ської нації, так довго не можемо уявити собі на-літь такого положення, з якого не було би вихо-ду! І без огляду на те, який це був би вихід, він мусить бути „на змилу“ обдуманий та не кермо-ваний ніякими почуваннями, а лише і єдино — розумом. Коли ми під першим враженням того, що діється в краю, будемо на швидку руку при-ймати постанови, не адаючи собі докладно справи-ні а її причини ані наслідків, тоді будемо поводи-тися зовсім як діти та знову зацімо жаліти не-щасливого вичку.

На превеликий жаль, саме не діти найбільше схильні ширити нині тривогу й зневіру, а дехто з людей, яким довгі роки життя добре таки припо-решили голову інсес. Та найбільше те, що — як доводилося — не один з тих найстарших і сам „досвідчений“ стоїть при кермі української національ-ної політики і тому, без огляду на вислід влас-ної діяльності, повинен був добути один досвід: ніколи не алавати національних позицій, коли існує боляча одна на тисячу шансів успіху бо-ротьби! Одним із вітників того фронту боротьби, на якому ми находимося, є нині виборчий фронт. І ось чуємо, що не тільки люди з сірої маси, я-ким можна вибачити їхню імпульсивність і нео-бачливість, але саме дехто з отих найстарших і най-поважніших одиниць, голосить гасла виборчої „обстиснені“. Просто вірити не хочеться, а проте воно так: находитися інтелігентні одиниці, які готові йти за прикладом того білого сала з Тер-нопільщини, яке — прохаччи пощади — прийма-ло резолюцію „голосувати за урядовою листом“

Мусимо в цілому рішучістю нап'ятувати та-кі голоси! Мусимо признати їх висловом якогось хоробливого настрою, який може охоплювати лише слабодухів, людей нервово хорих або цілком свідомих ваги хвилі. Во навіть якби пережиті нашим населенням з нагоди „дифікації“ важ-кі хвилі прибили та надломали виборчу актив-ність мас, то свідомі наших завдань і цілей гро-мадяни повинні ці маси привести своїм впливом до нормального стану та переконати їх у необ-хідності йти до виборів і цим заманіфестувати національну стійкість, солідарність і організа-льність! Це психологічно цілком прозвуміло. Про-звуміло кожному, хто добре знає нашого селянина, який — правда — не нагадує дуба, що стоїть просто у бурі, але й у бурі ломиться, лише, як лоза, вгинається на те, щоб негайно знову ви-простуватися і ніякою бурею не дати вирвати се-бе з коріння! І тому не треба попадати в депре-сію, але братись до праці. І тому в річку кар'єт-ною, коли голоси за виборчу абстиненцію роз-лягаються від тих інтелігентів, які самі повинні „найменшого брата“ розважити та підбадьорити, так, щоб час стримання народу на шляху його поступу був зведений до мінімуму.

Не знаємо, чи на цьому, що було, нинішнє лихо закінчиться. Можливо, що алерелі нас ждуть ще страшніші несподіванки. Не знаємо,

В справі нашої кооперації.

„Українська кооперація не зійде із дороги пра-ва, але й від прав своїх не відмовиться.“

Під цим заголовком читаємо в найновішому числі (з 19. ц. м.) „Господарсько-Кооперативного Часопису“:

Кооператори з місць запитують нас:

а) Чи дійсно винишов новий закон, що забо-роняє даліше існування українських коопе-ратив?

б) Коли такого закону нема, то чи можна у-країнським кооперативам належати до Повіто-вих Союзів та до свого Ревізійного Союзу?

в) Чи винишов якийсь розпорядок, силою яко-го ми з українського народу повинні стати наро-дом руським чи русинським, а себе називати не українцями, а руськими чи русинами.

В зв'язку з цими запитаннями подаємо такі ви-яснення:

1) Українська кооперація повстала, існує та буде далі існувати на підставі обов'язуючих законів. Дотеперішні закони лишилися незміне-ними. Тому всяку чутку чи вимогу щодо ліквіда-ції наших кооператив, від кого така чутка не ви-ходить, слід уважати за нікчемну провокацію нікчемних осіб, яким залежить на нуді укра-їнського народу. До того треба пам'ятати, що за-кон точно передбачує причини і способи розва-ження кооператива. Тому, коли би хто звертався, щоб управа чи нашіра рада, а то й окремі член-и вносили до адміністраційної влади вимоги на розваження кооператив, треба вяснити, що по-добні вимоги не мають жадного правового значін-ня, бо адміністраційна влада не має права коопе-ратив розважувати. Колиб подібне перовсудно жадання винишло від органів кооперативних чи П-членів, то дешевим наслідком було би тільки те, що неприхильна для нашої кооперації преса кри-чала би, що самі українці визнають кооперацію за „чужини“ і від неї відмовляються.

Не треба говорити, що круг діяльності над-вірних рад і управ точно означений законом і статутами, а тому не можуть вони з вимогами про ліквідацію кооператив до влади звертатися.

2) І Повітові Союзи і наш Ревізійний Союз є легальними організаціями, до яких кооперативні можуть, мають право та обов'язані належати. Все-

Хочете чи не хочете Ваші будинки мусять бути обезпечені на повну вартість. Якщо їх добровільно не обезпечите в 1/3 часті в Т-ві взаїмн. обезп. „Дністер“, то ПЗУВ при-мусово стягне від Вас премію і від цієї 1/3 часті, отже разом від цілої обезпеченої вартості будинків. Тому сповніть цей на-родний обов'язок і бодай 1/3 часті премії заплатіть в

Т-ві Взаїмних Обезпечень „Дністер“ у Львові, вул. Руська ч. 20.

чи справді не витвориться ситуація, яка й у від-ношенні до самих виборів буде вимагати якийсь далекосятний рішень. Але ці рішення залежні виключно від нашого політичного прозріння, який єдино подиктований давати влада й приймати постанови засадничого і тактичного характеру. Сутерувати нині нашою громадянству ідеї, по-обавлені всякого глуму, ширити татарські дісти, сіяти моральну депресію, розпирати всяку ор-ганізованість і чимчикувати по лінії „наймен-шого спротиву“ — можуть лише люди, пообав-лені всякого почуття національної відпові-дальності.

Перетриваємо нинішнє лихо і не гизаючи на-зад, будемо будувати нове життя. І в доказ гли-бокої віри, що адається нам перетривати і несп-цінності створити, всупереч усім, хто собі щого не бажав — підемо до виборів!

кі підпенти, від кого вони не виходили, що кооперативні повинні вийти зі складу тих організа-цій, є також грубою провокацією, розрахованою на нашу неосвідомленість чи малодушність. Шептуні ті знають, що кожна окрема кооперати-ва мусить загинути, коли стане нова соціально ор-ганізацією. Слід пам'ятати, що статуті наших Союзів передбачують причини, форми і порядок виступлення чи утрата членства в Союзі.

3) Кожен нарід має ту назву, яку сам собі засвоїв. В інших мовах може вживатися й інша назва, відповідно до вимог тої мови чи що. Та вимці називають себе „Дайче“, а славянські мови на це не оглядаються й називають їх по своєму („німці“ по укр., „немци“ по рос. і польськи), або італійців ми називаємо „італійці“, а поляки — „полси“. Таксамо з нашою назвою: ми себе на-звали українцями. Назву цю вже принази ан-гліська, французька, німецька й інші европей-ські мови. Щодо мови польської, то вона ще ва-гається: одні називають нас українцями, а другі — „русинами“ чи „руськими“. То є справа поль-ської мови. Може вона італійців називати вло-хами, то чомуж би не могла українців називати русинами? З того видно, наскільки дикою є чут-на, що буцімто винишов якийсь розпорядок, який забороняє нам називатися українцями, а тільки русинами.

Знаємо, що назву „українець“ ми засвоїли собі тому, що нашу стару назву перенесли моска-лі і на цій підставі стали твердити, що нас, як окремого від москалів народу, „не було, нет і бути не може“. Нині ми, як українці, вже так себе освідомили, що не відчували образи, коли ко-мусь подобалося називати нас „руськими“. Гор-дож назви „українці“ у нас ніхто не в силі в права не має відібрати.

Арештування білорусів.

ПАТ подає, що поліція у Вільні переложу ревізію в будинку білоруського банку. Банк опе-чано, а весь персонал банку разом з директо-ром д-ром Стопкевичем арештовано.

„Наше Время“ повідомляє, що крім цього у Вилешині арештовано 14 білоруських діячів.

Повні окружні листи

кандидатів Українського Виборчого Б'юро ч. 11.

Виборча округа ч. 47 — Ярослав, Рівні, Сніг, Кросно.

- 1) Тершаковець Грицько, господар, Якимчів, пов. Рудків, б. посол, УНДО.
- 2) Максимович Антін, приватний урядовець, Борислав, б. посол, УНДО.
- 3) Крайчик Іван, люстратор ПСК, Ярослав, УНДО.
- 4) Заставний Степан, селянин, Сухорів, п. в. Ярослав, УНДО.
- 5) Павлів Остан, журналіст, Львів, УСРП.
- 6) Жигала Теодор, селянин, Свисте, пов. Ярослав, УНДО.

Виборча округа ч. 52 — Стрий, Дрогобич, Турка, Долина.

- 1) Луцький Остап, директор Центросоюзу, Львів, б. посол, УНДО.
- 2) Великанович Дмитро, учитель, Ринажело, пов. Шубів, б. посол, УНДО.
- 3) Класича Іван, журналіст, Львів, УСДП.
- 4) Д-р Калуський Володимир, адвокат, Стрий, УНДО.
- 5) Максимович Антін Людовик, урядник прив., Борислав, б. посол, УНДО.
- 6) Барш Тимотей, кооператив, Калущ, УНДО.
- 7) Матчак Михайло, журналіст, Львів, УСРП.
- 8) Гравас Гринь, господар, Стриганич, пов. Стрий, УНДО.
- 9) Д-р Булак Степан, адвокат, Сколе, УНДО.
- 10) Весоловська Марія, вдова по судді, Стрий, УНДО.
- 11) Д-р Горбовий Володимир, господар, Долина, УНДО.
- 12) Д-р Скібський Рудольф, адвокат, Дрогобич, УСДП.

До союму з округи 57 — Луцьк, Рівно, Костопіль.

- 1) Зеновій Пеленський, журналіст, Львів, УНДО.
- 2) Антін Ніжинський, кооператор, Здолбунів, УСРП.
- 3) Олександр Ковалевський, директор Українбанку, Луцьк, УНДО.
- 4) Д-р Михайло Матчак, журналіст, Львів, УСРП.
- 5) Сергій Вишнівський, прив. урядник, Луцьк, УНДО.
- 6) Микола Рогучий, господар, с. Купновичі, повіт. львівське, УСРП.
- 7) Олександр Кудря, господар, Степанів на Костопільщині, УНДО.
- 8) Олександр Ізчук, господар, с. Пашуки на Рівненщині, УСРП.

- 9) Микола Негребешкий, купець, Рівне, УНДО.
- 10) Зот Ніцель-Настюк, с. Студзьонка, пов. Рівне, УСРП.
- 11) Микола Столярчук, господар, с. Романів на Лучині, УНДО.

До сенату з округи 57.

- 1) Іван Власовський, гімн. вчитель, Луцьк, УСРП.
- 2) Борис Козубський, зем. власник, Крем'янець, УНДО.
- 3) Іван Бондарук, господар, Луцьк, УСРП.

3 голосів польської преси.

По конфіскації Пастирського Листа.

Львівська „Газета Поранна“, що вважала себе чужою не семітським, але стоїдотковим католицьким органом, дуже часто займається справами греко-католицької церкви. Забираючи голос, періодично виступає в ролі непомітного знавця канонів і принципів католицької церкви та дозволяє собі навіть на „приятельські“ вказівки чи інструкції для греко-католицьких єрархів. Крім того „Газета Поранна“ хоче бути на львівському бруку „бессердешером“ у всіх справах греко-католицької церкви. На це ми вже мали нагоду звертати увагу наших читачів. Нині хочемо спититись на черговому виступі цієї газети в справі становища наших церковних єрархів до відомих політ у краю.

„Газета Поранна“ дуже не подобався Пастирський Лист наших владик. І це зрозуміло, бо коли представник міністерства внутрішніх справ п. Сухенек заявив був 10. жовтня на конференції в акордонних журналістах у Варшаві, що „паціфікація“ привнесена, то львівська „Газета Поранна“ в передовій статті висловила з того приводу свій великий жал. Як, мовляло, можна припинювати „паціфікацію“ в самій її половині, коли вона дає такі „прекрасні“ наслідки! Коли вона заняла таке „високополітичне“ з польською патріотичного „літанинунку“ становище до „паціфікації“ і таке „гуманне“ з погляду людського відношення до методів „паціфікації“, то чому ж би мала поставитись, скажімо, прихильно до Пастирського Листа українських владик?

„Випадало б хіба — пише „Газета Пор.“ у передовій статті а дня 22. жовтня ч. р. — висловити жал, що єдиний такий повалений авторів не дається утримати в межах обов'язкових державних законів; її отримавість була б чей же найкращою заохотою для вірних, щоби три-

малися легальних доріг. Але сталося і доконалого факту ніхто не відверта. Тому, переходячи до неконфіскованої частини Пастирського Листа, ми хотіли би пригадати, чому цей лист прикладна опінія вважала вже здавна за потрібну, чому його доматалася, висновуючи на підставі впертої мончанки ріжні коментарі, а в подальшій частині від нього сподівалася. Владика кілька разів стверджує, що не несуть вони за те, що діалося, що не можуть бути за це карані. (Патресленні наші. — Ред.). Ця апологія застала, бо ж ніхто про якнебудь „каранія“ єпископату навіть не думав (але польська преса думає! — Ред.). А якщо і підносилася справа відповідальності, то виключно у зв'язку з запевненнями (!) з боку єпископату того, що могло причинитись до запевнення спокон і ладу, у зв'язку з кількатименною проволокою у видавничій засадничій енуціяції“.

Читаючи ці слова і дивуючись, яким чином і в якому місці Пастирського Листа автор статті вичитав, немовто греко-католицькі єпископи пишуть індивідуально про себе, що „не поносять вони за те, що діалося і не можуть бути за це карані“. Самозрозуміло, що таке ставлення справи є тільки нечуваним виявом цілого греко-католицького Єпископату. Подібна ментальність та такі нечувані висновки з Пастирського Листа можуть зродитись тільки хіба у віджитій детективній голові. Греко-католицький Єпископат говорить про всіх вірних своєї церкви і про наклади на них відповідальність, стає тісно в їх обочині, зовсім не турбуючись чи своїми особами ні тим менше якимись карами, енуціяційно до них пристосованими. Греко-католицький Єпископат говорить у Листі ясно й недвозначно про карання вірних греко-католицької церкви — україн-

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 23. ЖОВТНЯ 1930.

АЛЬФОНС ДОДЕ.

39)

МАЦІЦЬКИЙ

ПОВІСТЬ.

„А що я мав мало клопотів, то з'явилися ще шваби. Ця візляла погань, з якою так треба було воювати в Ліоні після нашого приїзду, мабуть довідалася про наш приїзд і зробила новий наступ, ще страшніший, ніж перший. Спочатку я пробував боронитись. Вечорами я сидів у кухні, зі свічкою в одній руці, а мітлою в другій і борюся як лев, поплакуючи. Шкода! Я був сам і дарма, що подвоював свою енергію, справа виглядала інакше, як за часів нашої Анни. Шваби також зростають на силі. Бігме! так, наче би збралася а усього Ліону — а Бог один знає, скільки їх є в такому воєнній місті! — масово почали облягати наш дім. Кухня аж почорніла і я мусів з неї забратись. Нерівно я зазірав до них з острахом через дірку від ключа. Мільйони, мільярди!... І гадаєш може, що це огидливе паскуство задовольнилося цим одним місцем? Ого! Видко не знаєш цих громадян півноті! Вони пруть, де можуть. З кухні, через зачинені на ключ двері, вони перейшли до Ідальні, де стояло мое ліжко. Я перенісся до криниці, а відтак до спальні. Добре тобі сміятися! я хотів би тебе бачити на мому місці.“

„Шваби випирали мене з кімнати, аж до лаші давньої задньої кімнати при коридорі. Там вони лишили мені два чи три дні на відпочинок. Аж одного ранку я прокинувся і побачив, що сотні їх ліз по моїй мітлі, а друга чета посувається рядами до мого ліжка... Без відповідної зброї, обложений довкола в останній сховищі моєї твердінні, я мусів утікати. І віт! Швабам полила матрац, ліжко та шітку і більше не вернувся до цього страшного дому.“

„Я мешкав ще кілька місяців у Ліоні, але

вони тягнулися зі мною якісь жалібіт та заплакані. У бюрі не називали мене інакше як святою Магдалиною. Нікуди я не ходив. Єдиною моєю розважкою були листи від тебе... Ах! якби ти знав Данильцю, як ти гарно вмів змальовувати ріжні справи! Я певний, що якби ти захотів, то ти міг би писати до газет. Що ти, то не я! Уяви собі, що від тих листів, які пишу під диктатом, я змудрид хіба настільки, що швальна машина. Сам нічого не в силі придумати. Тато правду казав: „Якщо ти осел.“ Бо остаточно бути ослем це ще не так дуже але. Осла — порядні, терпеливі, сильні, працьовиті, добрі, з міцними плечима... Ага, про що це я казав?“

„Отже ти так писав в усіх своїх листах про відбудову огнища, що завдяки твоєму красномовству я запалився цією великою ідеєю разом з тобою. Одна лише біда, що те, що я заробляв у Ліоні ледве вистачало на власний прожиток. Тоді я впаав на гадку виїхати до Парижа. Мені здавалося, що там буде мені легше допомагати родині і що там найду все, що потрібне для нашої славної відбудови. Я рішився виїхати, але робив усе обережно. Я не мав охоти опинитись на вулицях Парижа як неоперений горобець. Такий крок це річ добра для тебе: гарні хлопці мають спеціальні привілеї, але такі плакати як я!“

„Тому я звернувся до нашого приятеля, пароха з Сен-Нізієр, щоби він дав мені кілька поручаючих листів. Він має зв'язки на Сен-Жермен. Дав мені два листи: один до якогось графа, другий до якогось князя. Як бачиш, я умію братися до інтересів. Від пароха йду до князя, який на підставі зовнішнього враження погодився дати мені на кредит гарний, чорний одяг з усім, що треба: камізолюкою, штанамі.“

„Я вложив свої листи до кишені нового вбрання, вбрання до теки і в дорогу з 6 людодрами: 35 на подорож, а 25, щоби перетримати якийсь час.“

„На другий день після приїзду до Парижа від 7. год. зранку я був уже на вулиці, весь на-

чорно, в жовтих рукавичках. Тобі можу признатись, що те, що я зробив було дуже смішне. В 7. год. зранку в Парижі всі чорні одяги сплять або бодай повинні спати. Я не знав цього. Я був дуже гордий, що можу показувати такий одяг на широких вулицях, постукуючи новими локерами. Крім цього я вірив у те, що коли рано виїду на світ, то швидше зустріну фортуна. Це також була помилка: фортуна в Парижі не встає так рано.“

„І так манджував по бульварі Сен-Жермену з листами в кишені. Спершу зайшов до графа на вулицю Ліль, відтак до князя на вулицю Сен-Гійом. І тут і там служба замітала подвіря і чистила клямки знавору. Коли я сказав цим помивайкам, що хочу розмовитися з їх панями і приходжу від пароха з Сен-Нізієр, вони засміялися мені в очі і хлопнули мені з ведер під ноги... Нічого не відаєш, брате! і тут теж була моя вина: в такій годині до панів приходять тільки педікурсти. Це я вже собі добре затамив.“

„Як тебе знаю, то я певний, що ти ніколи не вернувся би ще раз до тих домі, щоби наразитися на глумливі усмішки таких служак. Го-го щодо мене, то я вернувся туди ще цього-ж дня пополуноді і так само як ранком заявив локерам, щоби мене звели до їх панів, бо приходжу від пароха з Сен-Нізієр. Моя сміливість була нагороджена: оба пани були дома і мене негайно ввели до середини.“

„Я мав перед собою двох ріжних людей, які ріжно поставились до мене. Князь з вулиці Ліль прийняв мене дуже холодно. Мені було ніяково від його високої, худощавої, святочної особи і я не мав змоги сказати йому навіть чотирох слів. Він також ледви озвався. Поглянувши на лист від пароха, поклав його в кишеню, прохав лишити йому мою адресу і попросив мене ледяним рухом, кажучи: „Я зацікавлюся вами; самі не потрібуєте приходити, — коли я щось найду для вас, тоді вам налішуть.“

(Продовження буде.)

смих громадян, а не про себе. Зрештою греко-католи. Єпископат уже пераа дав докази на те, що не доржить своїми особами тоді, коли мова про греко-католицьку церкву та її вірних і про доброту їх прав. Війни сама суть та ціла кожного Пастирського Листа яскраво суперечать почуванню цинічній тоді „Газети Поранної“. Але й не треба дивуватися, бо її керівництвом пераа і не два дожилося в минулому робити а білого чорне і навпаки.

Далі заставляється „Газета Поранна“ над тим, чого вона (!) хотіла від Пастирського Листа греко-католи. Єпископату. Подумайте тільки! Що за ставлення справи!

„Нам — лише цей семітський орган католицького бюрократизму — чейже не хотіло про декларацію, а про візвання вірних, щоб не давали себе поривати до учинків, які „державою по своїй природі“ осуджує. Нам (!!) йшло про те, що щодня або бодай що невіді робиться в проповіді, а в справах пераа меншої ваги і менше для суспільної моральності небезпечних. Говориться там наприклад про пияцтво, хоч кожний знає, що церква а тим не солідаризується. Коли в суспільному селі побилось тяжко двоє селян, а знову тема до проповіді: про гріх гніву, зазвичай, про пролив крові. Але, коли довкола палають полум'яні пожежі, спричинювані злочинною рукою, то про те мовчати. Це не є тема до проповіді, тут має кінстартити „група справедливості“. Чому? А якщо ми навіть припустили б, що все те було слушне, то — чому зрешті з'явився Пастирський Лист? Що змінилось в „природі справи“.

Ось і бачите, які „наставлення“ береться давати „Газета Поранна“ нашим владикам. Очевидно, що вона при ментальності своїх керівників ніколи не схоче зрозуміти того, що Пастирський Лист з'явився саме тому, що в „природі справи“ нічого не змінилось. Якби було змінилось, то він був би зовсім не потрібний. Це а одної сторони, а з другої сторони цей Лист саме тому і підлягає конфіскації, що саме „природу справи“ хочуть змінити всі ті, що, як „Газета Поранна“ в правді відкривають брехню, а в брехні правду.

„PRAVO L'DU“

про події у Сх. Галичині.

Центральний орган чеської соціалдемократії „Право Лиду“ приніс у числі з 18. жовтня переклад статтю п. в. „Пацифікація“ Сх. Галичини, якої автором є д-р В. Харват. У статті описані докладно нинішні події в нашому краю. З уваги на цензуру не можемо, на жаль, подати нічого з тої статті до відома наших читачів.

Сторницею вертається родині гріш, що його зложив батько родині, забезпечуючи своє життя в Товаристві

„КАРПАТІЯ“ Львів, Руська ч. 18.

3 ЖИТТЯ ВОЛИНИ.

(Передвиборча акція.)

„Відозва одиниці“. „Волинський об'єднаний громадський комітет“ випустив відозву до всіх „без ріжниць віри й національності“ а закликом голосувати на листу ВВ. „листу, — як сказано у відозві, — проурядову, на чолі якої стоїть маршал Юзеф Пілсудський“.

Відозва переконує, що Волинь уже дала докази існування тут „повної свободи організації громадян без ріжниць віри й національності“.

А тому згаданий комітет каже: „Зусилля, які роблять українські шовіністи зі Східної Галичини, наміром яких є в сідні ворожнечу між польським громадянством і громадянством і народом українським, зусилля, підсилювані заовні, мусять розбитися об нашу єдність і співпрацю для добра громадянства польського й українського на Волині. Мусимо ясно сказати, що оба громадянства зв'язані традицією давнього широго співжиття й спільного аусилля для добра Річнопосполитої, мають досить сили, щоб протиставитися всім замахам ворожнечі для держави чинників“.

Під цєю відозвою бачимо такі українські підписи: Баламут Микола (перший), Бура Микола, Богуславський Євген, Фесик Олексій, Гром Данило, Кий Михайло, Мачушенко Володимир, Маслов Микола, Михайлів Леонід, Олійник Микола, Поліщук Варфоломій, Приступа Роман, Певний Петро, Релько Степан, Сегейла Василь, Скрипник Степан, Теліжинський Микола й інші.

Зібрання „Волин. об'єднаного громад. комітету ВВ“. Зібрання відбулося 9. жовтня. Промовляли єдинокі українці: Богуславський, Скрипник, Серафимович, Сегейла. Богуславський сказав: „Нема жадного сумніву, що всі ширі українці будуть голосувати за листом ВВ“. Скрипник (родич б. п. С. Петлюри) переконував, що „кожний український патріот підтримає великого бундівника Польщі в його праці“. Серафимович (з Кремянця) проголосив, що „українці Волині не підуть на „лев“ галицького націоналізму“.

В зібранні брав участь і представник росій. настоятель православного собору в Луцьку, який заперив, що „духовенство безумовно підтримає листу безпартійного блоку“. А що „зробити усе, щоб його парохіяни пішли за урядовою листом“.

Ні в відозві комітету „одиниці“, ні в промові на зібранні цього комітету не знаємо ні одного слова про права й потреби українського народу — школи, церкви та їхнє майно, свободу господарського розвитку й т. д.

Докотилися до краю. „Укр. Писа“, відома зі свого щільним репертуаром, докотилася до сплати. Ото в ч. 39 на першій сторінці умістила образ Василенка (в Володимирів Соборі у Львів), „Хроплення киян“, а під ним до підпису додала: „Голосуй на список № 1. — права й порятунок, бо люди, що йдуть по тому списку, захищать волю, соціальні та національні права українського народу“. А на 4 сторінці умістила такий заголовок: „Коли хочеш, щоб Мати Божа не плакала, голосуй на список № 1.“

Листи в 57 округів (Луцьк). До виборів стали три національності: українська, польська і жилицька. Чехи йдуть з проурядовим табором. Німці заховуються пасивно. Найбільше розбиті серед українців: поляки й жилицькі розбиті на три табори. Всього оголошено 8 округів листів, з них 2 українські — українського й білоруського виборчого блоку та українського селянсько-робітничого блоку (Чучмал з селянсько-правничим); селянсько-робітничий лист не оголошено, що наводить на думку, що між селянами а „ліністичні“ й „правничі“ є порозуміння; з польських листів ВВ, центристів й єдиноків і з листів жилицьких — єдиноків, ортодоксів (Агула) й „Бунд“. Деяка частина польських урядовців і єдиноків йде а єдиноків або з „центризмом“.

Арешти. Селів селянських і комуністів переведено багато „вештів“ у різних повітах Волині.

З'їзд. 2. листопада має відбутися в Луцьку всеволинський з'їзд „стільців“ і „посвяків“ а метою підготовки до виборів.

Рівенщина без часописів. З Рівня повідомляють, що там протягом тижня не одержано українських часописів. „Діла“, напр. почта не доставила ні тільки приватним передплатникам, але й кіоскам.

Домашня війна в Бразилії.

А. Т. Е. Лондон. Квартира повстанчих військ у Бразилії повідомляє, що повстанці здобули місто Ітараре. Державні війська розбиті, а а руки повстанців попало багато полонених і значна повстанча добича. Крім цього 14 полк уланів, який вилановано на фронт, перейшов до повстанців. Повстанці заняли столицю Вікторію і ціла держава Еспіріто Санто опинилася в руках повстанців.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Зміна адреси 1 зол. Можна прислати пошто-вими марками.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 23. ЖОВТНЯ 1930.

ПЕТРО МЕГІК.

Чому нове мистецтво незрозуміле для загалу?

На цю тему написав у „Ділі“ (в ч. 206) фейлетон п. Святослав Гординський. Висновки автора розбудили декілька думок, які пераа доводилося висловлювати в розмовах з молодими мистцями і тому є потреба їх повторити.

Всі непорозуміння, яких пооне в мистецтві українське життя по цей бік Збруча, всі невідаті матеріальні, моральні а громадські обставини в яких доводиться працювати всім українським мистцям не є, на нашу думку, тільки наслідком культурної невідатотки загалу. Маємо переконання, що вини цього треба поділяти найменше поміж мистців і глядачів: тобто повобуємо сини треба мистцям узяти на себе. Спробуємо коротко вказати, чому ця вина лядається нам спільною.

Маючи зіпсований смак, загаль у нас цінить мистецтво міром фотографічної вірності й куріозності сюжету та все дошукуються акції мов у міміці. Так лише п. С. Гординський у своїм фейлетоні. Маючи зіпсований смак! Добре слово! „А хто зіпсував той смак?“ Може хтось запитати автора. Ми запиталися про що інше: що зробили українські мистці для того, щоб український Загал (а великої більшості) по перше: не мав зіпсованого смаку, далі що зробили українські мистці, щоб український Загал (загал) мав якийсь смак? А якщо Загал без участі мистців виробив собі під якимсь впливом зіпсований смак, то тобою була праця українських мистецьких організацій, щоб той смак виплекати в здорову, дучину поживу?

Ми щільовито згоджуємося а зацитованими словами про загаль і його смак. Так, це гірка правда. Але пока можемо тому, що загаль має ві-

слований смак, але ще більше тому, що загаль пересічно взагалі не має ніякого смаку! І дати той смак повинні мистці а працівники на полі українського мистецтва. А виховати той смак Загалу зможуть не окремі артисти в окремих привагільних випадках, тільки зробити це зможуть мистецькі організації своєю діяльною й постійною працею над пропагандою мистецтва серед Загалу всіма можливими засобами, як виставками, видавництвами, пресою.

А як виглядає та праця дотепер? Пригляньмося. Львів. Центр культурного українського життя Галичини... Протягом 6 (шести) років, ані одної української виставки сьогоднішнього мистецтва, нині працюючих мистців, 6 років ані одної виставки! Не рахуємо посмертних, які трактується як необхідна потреба — „конечне ало“. Як ало, яке раі відбудеться а знов тихо.

А тимчасом усі мистці блукають, як дикі посли в соїмі; кожний товчється на своєму місці; ніхто не знає про те, що інший робить і як робить — і так можуть тупіяти роками на одному місці без ніякої користі для мистецтва. Не мають змоги зробити ані порівняння між працями, ані взаємно докохити себе до ривання нових шляхів у мистецтві. Буває так, що навіть називати не знають, що зесь там хтось працює, а не то, щоб аналіз праці тих людей. Знаємо випадки, де молоді мистці не знали, боляг загально про творчість „апо, покійного мистця Холодного“.

Виставок нема, фахової преси нема, грошей також і в результаті... „Загал мав зіпсований смак!“. І буде мати, як довго буде тревати таке *dolce far niente*.

Автор згаданого вище фейлетону пише: „Твалити річ сама по собі мертва, коли її не живино не відновити й до традиції старої не додати — нової“. Чудесні слова! Спрямуймо їх до мистців.

Якщо Загал мав якісь старі традиції, то хіба ту, що в нас не було по 6 і більше років ніяких виставок, що мистці не оглядали нових творів мистецтва і тому нема тут „додавання ас тради-

ції старої — нової“. Тимчасом власне потрібні десятки виставок, аби той Загал став постійним споживачем усього творчості, а мистецтва пластичного особливого. Не мають жадної для нас вартості докази, що нема грошей, що як нема держави, то нема мистецтва тощо. Все це фрази, аби можна легше спокійно спати.

Організація, яка спирається на загаль членів, завжди буде мати гроші для потрібних імпрев. Тим більше організація фахова. А початковий дефіцит 200 або 300 зол. — щез смішно говорити. Здається не більший був дефіцит останньої (4-ої) виставки у Львові перед 6 роками. А якщо такий дефіцит був, то тільки а виня організаторів, які може замало побили про рекламу виставки, що й відбулось на касі. Тепер краще, бо за 6 років ані дефіциту, ані виставки. А зрештою правелькі індуферентності Загалу до справ мистецтва це річ на початках зрозуміла. Тому тільки організація спираючись на членів (1 член мінімум 12 зол. рік) зможе завжди покрити потрібні видатки.

Не хочемо більше забирати місця в часописі такими питаннями, бо абагато є цих справ, щоб їх тут усі можна витягнути на світло. Покимо і не хочемо цього. Твердимо тільки, що в непорозуміннях між українським мистцям — себто його творцями — і Загалом вина лежить щільовито на боці мистців, а не Загалу. Бо Загал треба виховати й навчити його спершу дивитися на творів мистецтва, розуміти їх, а потім потребувати їх. Розуміємо тут мистецтво в найширшому обсязі. І доки мистці цього не схотять зрозуміти й зорганізовано не почнуть провадити праці а царині різного мистецтва — лоти той стан некорисний для обох сторін буде існувати. Це є єдина дорога до праці у XX. віці, до організації. На кіш пригаляємо тільки слова покійного мистця, Василя Крижанівського: „Слухайте, товаришу: як ми молоді не зорганізуємося й не воюємося до роботи — пропадаємо“.

Що діється в нашому краю.

БОБРЕЧЧИНА.

До поданого вже в попередніх числах „Діла“ слід додати отсе:

Підпункцію переводила поліція (з головної команди в Варшаві) і кіннота язловецьких уланів. У часі ревізії (пропускаємо) приватні мешканці в українські установи. В кооперативі в Ланах забрано около 200 кг. масла, а бочку сметани (пропускаємо). Всі машини до роблення масла (пропускаємо), а привідників кооперативу, як Монастирських, Паливонів, Чорних і ін. (пропускаємо). В Городиславичах (пропускаємо) цехом читальню „Прогрес“, шафу з книжками, декорації, образи, крісла, лавки. У відділових (пропускаємо) хатню обстановку, абже на подвір'ї і т. д. Те саме роблено зі шпихірами і комерами. В Бібрці поліція (пропускаємо) Михайла Бойка, котрого місцева старство покарало до того гривною в сумі 50 зол. за „захвалене виснаження підчас ревізії“. Коцюмбаса Ярослава (молодш.), Костирку Михайла, Тягиньбока Антона (кооператора), Болнара Андрія і Гриняка Миколу (люстратора кооп.) та Охримовичів.

До Серники прибула ввечері ескадрона 14. полку язлов. уланів. Всіх людей зігнано з піль до села. В часі патрулювання заходили до всіх мешканців зі списом людей і забирали з хат членів читальні і кооперативів на основі виказу, який одержали заздалегідь. Стягнених людей забирали (дальше пропускаємо). Цим способом (пропускаємо) 15 осіб-членів читальні і кооперативу. Після того ті громадяни підписали декларацію, що зрікаються (пропускаємо).

Такі самі декларації підписали в отсих громадах: Півнонестир, Соколішка, Патичани, Кологурі, Сени і Лани. В інших селах поступало так само. В Серниках (пропускаємо) різнож амеланського горожанина Федоришина, котрий приїхав з Нью Йорку на відпочинок до свого села. Він виказувався паспортно. Та це нічого не допомогло. Всі документи забрав поручник уланів зі словами (пропускаємо).

У всіх селах бобречконого судового повіту (пропускаємо) дотепер понад 120 осіб — переважно членів читальні і кооперативу, які (пропускаємо). Бобречконого місцевий шпиталь приймає лише трьох громадян, інших не приймає і вони лічать або приватно або у Львові.

Дня 14. п. м. (пропускаємо) зі сіл Серники і Лани приїхали фірами (понад 20) перед суд в цілі лікарських оглядин. Суддя Битнер списав їх привизита та сказав, що він не компетентний зробити щось в тій справі. А далі заявив, що про це (пропускаємо) повідомить військову прокуратуру у Львові, котра, як він вірить, вишле спеціальну комісію в цілі розслідування й укарання винних. Сам суддя належить до табору „санациї“. Та вид (пропускаємо) так поділав на нього, що він не міг навіть говорити. Радив також, щоби населення висладо від себе ще спеціальну делегацію до військової прокуратури. По списанні тих людей відслав їх додому. По дорозі стала урядувати поліція і розганяла зібраний наряд, а фіри спрямовувала додому. Тисячі місцевого громадянства без ріжничі народності пригладалося тому сумному походу. У багатьох (пропускаємо) кинулася гангрена.

ЗБАРАЩИНА.

Шили. Дня 27. вересня п. р. увійшла до села карна експедиція державної поліції. Молодь утікла до ліса. Поліціянти (пропускаємо) людей, приказуючи їм (пропускаємо). Всі портрети Шевченка і Франка, всі українські вишивки і взагалі убрання (пропускаємо). Українські килими (пропускаємо). Кооперативу, а зокрема товари (пропускаємо). 70-літніх старців, а саме: Гарматюка і 2-ох інших (пропускаємо). Загалом (пропускаємо) около 70 осіб, намічених у списку. Двох з них дістали пропуканку. Учителя Борака, котрому казали співати різні пісні, теж (пропускаємо). Відходячи з села, забрали „Калкадеск“ шук дробу, 5 бочок пива і кількадесть пацетів цигареток. Були і (пропускаємо) над дівчатами. Дня 5. жовтня п. р. приїшов до села відділ 22. полку уланів, обступив село, а командант, приїшовши під церкву, говорив до зібраних там людей промову, в якій між іншим казав (дальше пропускаємо). По цій промові відділав мушин середніх літ, забрав їх до стодалі і казав кожному дати (пропускаємо). Мамитник Шевченка (пропускаємо). Виходячи з села, забрали 30 кішків віна і багато дробу.

Добромірка. Карна експедиція казала (пропускаємо) хати 20 господарів. Люди, яких (пропускаємо) утікла до ліса. Вітаа Березу (пропускаємо). Відвезений до Збаржа лежав там два дні неспити. Кооперативу (пропускаємо). В Малазні Олійник, 60-літній жіноч (дальше пропускаємо).

Синява. На празник до села прийшли хлопці з доколичних сіл. Командант місцевого „Стшельца“ при допоміг своїх людей (пропускаємо) хлопців зі Шила, в одного з Бірок. Вночі приїхало щось 10 поліціянтів з Розношинець, які витягнули з хати і (пропускаємо) 3-ох Котулюк, Аджукю і Герасимчука.

Капустинці. Військова патруля забрала двоох громадян (пропускаємо) і пішла з ними до Красноселень, де їм казала покласти в (пропускаємо). Відтак їх випустила додому.

Кійданці. Учитель Гавронський зі „Стшельцом“ виправляє (пропускаємо). По селах, де живуть теж і подяки, не вільно виходити з хати по 6-й год. вечора.

Базаринці. Коли карна експедиція приїхала до недалекого села Люблянок, громадська рада ухвалила віддати безплатно площу для ТШЛ. Але дня 6. жовтня п. р. таки приїхала патруля до села і наробила (пропускаємо). Люди втікли з села і ночували в болотах.

БУЧАЧЧИНА.

До замітки про Бучаччину у вчорашнім числі „Діла“ подаємо ще такі доповнення: В селі Петрівці Старі ескадрона 9. полку уланів (дальше пропускаємо) приїхав парох о. В. Гука. Його і його брата С. Гука, студ. прав (пропускаємо) після останнього арештовано і переведено до тюрми в Станіславові. Арештовано різнож ще кількох селян.

Той самий відділ переводив: пачифікацію в селах Переволока, Осівці, Білявинці і в Зелених, де (пропускаємо) філізарок ОО. Василяні. Арештованих священників з тих сіл по кількох днях випущено.

Дня 13. жовтня прибула нова ескадрона уланів 9. полку до міста Бучача, закватурувавшись в підміських селах Брухнівці і Пашківці. Оба ті села (пропускаємо). В самому Бучачі переведено ревізії у д-ра Гринєва, д-ра Бошорко, у дир. „Українського Банку“ Сильвестра Винницького й урядовця „Прогресу“ Норберта Рибак. Арештовано д-ра Гринєва, С. Винницького, дир. ПСК Шпеняного, ревізора Кульчицького й О. Пендєва, яких після (пропускаємо) випущено. Дня 15. жовтня приїхала фірами ескадрона уланів до Повіт. Союзу Кооп. у Бучачі і при допоміг зігнаних мішан (пропускаємо) всі товари.

В днях 16. і 17. жовтня переводила місцева поліція ревізії у всіх майже українців; нікого обтяжуючого матеріалу, розуміється, не найдено.

В цілому повіті великий жах і паніка. Люди масово не ночують додому, селяни лишають увесь свій добутток і майно та тікають у ліси, де перебувають по кілька днів. На села (пропускаємо) у формі збіжжя, курей, свиней і грошей та горілкою.

Кооперативні майже всі або вже (пропускаємо), а інші неділяльні ПСК з недостатні товари і відсутності урядовців, які в більшості лежать хорі, замкнений і нечистий.

Поліція не називає це карними експедиціями за саботажі, але (пропускаємо).

Вкінці переводяться поліційні ревізії по бувших пластунах і пластунах.

Очевидець.

ЦЕРКІВНА, ПОВ. ДОЛИНА.

Дня 10. жовтня поліція перевела ревізії у голови „Лугу“ Гриця Штурмака, якого не застала дома. Його бібліотеку, в якій було 250 книжок (дальше пропускаємо). Навіть церковні книжки, дугава трубка, топірці то-що (пропускаємо). Шукали „Сурми“ та якихсь відозв. Потім була ревізія у його батька Миколи Штурмака. Ревізія ця виглядала так: всі господарські знаряди, млинок, жорна, образи, цегли, начиння (далі пропускаємо). Виважено навіть підлогу і розкинено стирту. Сконфісковано загалом видану книжку проф. С. Рудницького „Україна — наш рідний край“ і М. Грушевського „Як жив український наряд“. Підчас ревізії вся домашня обстановка (дальше пропускаємо). Ревізія переведено також у книговодня кооперативу Івана Курила в Церквині і в Осипа Покриши, нач. громади і книговодня кооперативу у Станьківцях. Т-во „Луг“ у Церквині закрито дня 18. п. м.

Запитів, пов. Львів.

В неділю 19. жовтня приїхала карна поліційна експедиція до села Запитова біля Львова. Насамперед (пропускаємо) бібліотеку в чит. „Прогресу“. Всі 750 книжок (пропускаємо); так само (пропускаємо) сцену. Описав переведено ревізію в синів-студентів нач. громади Петрини Теодора, Кременецького Ів., Сениці Мих. (в якого забрано приватні записки), Сениці Івана (вдруге) і Кременецького Волод., в якого різнож забрано особисті записки і його арештовано. Арештовано ще Цигана Вас. (вдруге), але

ФОРТЕП'ЯНИ

П'ЯНИНА, ГАРМОНІЇ, ГРАМОФОНИ
І ПЛИТИ (український реп.)
Найбільший вибір. — — — Догідні умови

КОНРАД КАЙМ І СИН
Львів, вул. Коперника 11. тел. 20-43

в 10. год. веч. випущено; в понеділок перевели в нього ревізію, яка тривала від 7.30—9.30 год. рано, при чому забрали йому теж особисті записки. Арештованих В. Кременецького і Сеницю Мих. відставлено в понеділок 20. п. м. до Львова.

Чижиків, пов. Львів.

В Чижикові, де відбулася карна експедиція в днях 16.—17. жовтня, забрано 100 кішків віна 6 свиней і 200 кг. бульби та кілька фір сіна. Кількадесть селян (дальше пропускаємо). При цій нагоді слід спростувати, що простраєний Паранка Матвій не вмер, хоп так писали польські часописи. По операції, переведеній у львівському шпиталі, йому є легше і є надія на його видороллення. Дальше треба згадати, що це не є 19-літній чи 17-літній парубок, як писали польські часописи (ніби він робив замах на якогось сержанта), лиш 14-літній хлопчина, якого прострілено (дальше аж до кінця пропускаємо).

Безбожність і раціоналізм Михайла Павлика.

На маргінесі одної статті у „Нових Шляхах“.

В статті „Смішве в поважнім“, поміщеній у щогорічних „Нових Шляхах“, автор В. Бутиновський розповідаючи про несподіване заснування радикальної партії, агадує про Михайла Павлика, того „завязаного безбожника“ і „раціоналіста у справах віри“, і характеризує його словами: „Модель ідейної свелі і приклад непохитності духа, яка йому в у найворішних годинах не позволила зігнути спини перед ворогом його ідей. Тим він для нас великий“. (Глянь „Нові Шляхи“ 1930. Жовтень, 10., стор. 65 і 67).

У моїх споминах про Михайла Павлика, в котрим я працював в редакції „Друга“ (при аорядкуванні „Дністрянки“ і т. п.) та з котрим я, не вважаючи на наші відмінні пересвідчення, удержував завжди товариські зв'язки аж до його смерті, задержалося дещо, а чим можу поділитися з загалом, а що видає цікаве світло на ту його „завязану безбожність“ і „раціоналізм у справах віри“.

На рік чи на два перед всевітньою війною довідався я, що М. Павлик ходить від часу до часу до нашого митрополита на конференції. Не довіряючи, щоб це була правда, спитав я його при найближчій нагоді. Він potwierдив це, додаючи, що відвідани роблять йому справдішню приємність, бо наш митрополит, як казав, дуже освічена і розумна людина.

Настала війна і я з родиною перенісся на постійний побут до Львова, де злишилося більше наших людей, а між ними і М. Павлик. Маючи багато вільного часу, захопив я, як довголітній член Надвірної Ради, доволі часто до бюр „Кравого Союзу Кредитового“, якого одним з директорів був мій сердечний приятель Кость Паньківський.

Десь у другій половині січня 1915 р. прийшов я знов до агадального „Союзу“. Застав там і голі Костя Паньківського, який серед розмови зі мною сказав таке:

— Знаєте, Павлик тяжко хорий, я ходив його відвідати. Він просив мене, що як помре, щоби я записав його похороном та щоби цей похорон був християнський, зі священниками. Що ви на це?

— Разжу вам, — відповів я, — поступати в цій справі дуже обережно, а саме піти до Павлика у відвідани в товаристві двоох людей, знайомих з ним, так щоби це не аробило вражіння на недужого і, почавши розмову про це як ця почуваетися і т. д., натякнути злегка на вишлені ним бажання і чи він настоює на тому, щоби на випадок, колиб попросився з ним світот, справлено йому християнський похорон зі священниками та щоби він ним заявився. Ті люди, яких раджу взяти з собою, буляб свідками, якщо по смерті Павлика дорікало би вам хто, що ви в пласної волі справили чоловікові, що мав марку безбожника і „лопода“, християнський похорон зі священниками.

Кость Паньківський признав мою раду за слушну і застосував до неї. І М. Павлик поновив при свідках своє попереднє бажання, що мені оповідав вітак К. Паньківський.

А. ПЯСЕЦЬКИЙ С. А. КРАКІВ

ФАБРИКА ЧОКОЛЯДИ

Замовлення приймає „Народня Торговля“ Львів.

1-30

поручає: у великій виборі безконкурентній роди сметанкової, молочної, десерої чокляди, як також чокляди кармельки і цукри. — Не шумною рекламою, подарками в виді збірок пасти, бонусів і т. п., але якостями значущими виробами призначених з гарантованих чистих сировин, хочемо здобувати призначення якнайширших кол. даючи одночасно своїм виробам найприступніші ціни.

Незавом 26. січня 1915 року помер М. Павлик, про що звістали мешканці Львова скромні обставини українською мовою, котрих оперування ценою саме через українську мову не хотіла пропустити до друку. Дня 28. січня 1915. р. відбувся його похорон, християнський, при участі священників під проводом, оскільки там, пароху успішної церкви о. Василя Давидяка, та в присутності не тільки земляків, але також і московських жандармів на конях.

Те все, що я вище показав, адається мені, вважаю, що ця остання воля Михайла Павлика щодо його християнського похорону ві священниками стоїть у деякому зв'язку з тими розмовами покійного з нашим митрополитом, що відбувалися перед війною.

Василь Лукич.

Передвиборчий рух.

Теребовельщина.

Дня 14. жовтня ц. р. відбулися наради українських жінок у Теребовелі. По гарячих підготовчих дебатах порішено вибрати виборчий комітет, якого завданням буде працювати поміж жінками в тім напрямку, щоб наші жінки уважали своїм святом обов'язком стати до виборчої урни. З огляду на те, що пани огорнули й наших мужів, жінки наші працюватимуть з цілою інтенсивністю, щоб виплодити непотрібний страх і всіх наклонювати до сповнення свого громадянського обов'язку. До комітету увійшли п-ні: Мохнацька, Залізна, Ракоца, Сайкова і Богачевська.

Загадка смерті Кутепова в'ясна.

Серед російської еміграції викликали велику сенсацію ревіляції Бурцева про зникнення ген. Кутепова. В. чекіст Думбадзе, який покинув більшовицький табір, виявив Бурцеву одного з головніших учасників убивства генерала Кутепова, а саме комуніста Фехнера. Цей Фехнер також показав більшовицькій і повідомив Бурцева, що Кутепова вбили члени ДПУ ще в Парижі в другий день після того, як його пірвали, а до Москви вивезено тільки труп. Перед пірванням більшовицького догледі Кутепова і сам Фехнер їхав із Кутеповим в одному воєн залізничному в Париж до Берліна, слідуючи за ним. Так самі ті особи, а якими Кутепов мав зв'язки, думаючи, що вони організатори антибільшовицького руху в червоній армії, були плативими більшовицькими провокаторами і якраз вони аранжували пірвання його в Парижі. Ініціативу вбити Кутепова дало берлінське посольство, а Москва довідалась про те аж по всьому. Сам Фехнер був один з тих, які втягнули Кутепова до автомобіля і вивозили в Париж, але він не брав участі в убивстві цього генерала. Труп Кутепова спалено в Москві у крематорії. Шле тіло його було покалічене і побите. Фехнер одемаскував кількох провокаторів, які стояли на услугах більшовицьких, а рівночасно працювали в емігрантських товариствах.

ОСТАННІ ВІСТІ

ШЕ ОДИН Б. ПОСОЛ АРЕШТОВАНИЙ.

У Дрогобичі на приказ слідчого судді при окр. суді арештували б. пос. Івана Блажкевича. Відставили його до окр. суду в Самборі.

Д-Р СЕЛЕЗІНКА НА ВОЛІ.

Повідають, що адв. д-р Селезінку і його жінку (яких арештували в Радехові) на приказ сд. судді в Золочеві випустили на волю.

ЗАСУД Б. ПОСЛА ВАЛЕРОНА.

Пов. суд у Варшаві засудив б. посла Валерона (Стр. Ха.) на три місяці в'язниці за те, що в 1922 р. видав вид. відозву. Прокуратор добачив у відозві підознування одної верстви суспільності проти другої. Валерона на розправі не було.

ПОМЕР ПЕЖИНСЬКИЙ.

Дня 21. жовтня помер на ангіну польський письменник Вол. Пежинський.

ПІСЛЯ ПОБИТТЯ ФЕДОРИШИНА.

Американська амбасада оголошує: Дня 16. жовтня зголосився Юл. Федоришин із зажаданням, який прихав відвідати рідню в Сх. Галичині, що його побив військ. відділ, стаціонарний в селі. Тому, що Федоришин мав дійсно сліди побиття, амбасада вислала до мін-ства закордонних справ вербальну ноту. Ноту доручено 21. жовтня ц. р. з просьбою вяснення, в яких обставинах побили Федоришина.

Польська влада почала слідство. Мін-ство закордонних справ звернулося в тій справі до мін-ства внутр. справ. Ведуть слідство.

ПОЖЕЖІ У ЗОЛОЧЕВІ.

Дня 20. жовтня згорів у Золочеві склад дров Нусена, вартості 8.000 зол. Дня 21. згорів господарств: Бучного, Соляря та Ружицького. Школи є на кількадесять тисяч зол.

ЛВІВСЬКІ КОМУНІСТИ ВИДАЛИ І ВИКОНАЛИ СМЕРТНИЙ ПРИСУД.

Дня 25. липня ц. р. у Пикуловичах вилунали в Полтві тіло молодого мушени з раною у голові від кулі. При вбитті не було ніяких документів. Один громадянин Пикулович, що торгував із родиною Вольфенгаути (при вул. Котлярський) сказав, що в його селі вилунали трупа невідомого мушени. Коли 20-літній син Вольфенгаути не вертав додому, родина підозріла, що це він згинув у Полтві. Його вже були похоронили, та по одягу пізнали, що це дійсно згинув їх син. Лев Вольфенгаут був комуніст. Слідство виявило, що 19. липня кравця Льва Вольфенгаута комуністи забрали за місто, за судили, вбили та вкинули у Полтаву, бо, як твердили, він був на услугах поліції. У зв'язку з убивством лвівська поліція арештувала 15 людей, м. ін. Вол. Шаля, ст. філь., секретаря комітету К. З. М. Лютиана, ст. філь., Екеля, електро-монтера, Умшвайфа, гімн. абс., Литина Йос., робітника та Жебруна Петра, шевця.

СТРАШНА КАТАСТРОФА В КОПАЛЬНІ.

Дня 21. жовтня в Альсдорфі (в аквізгранській окрузі) в копальні Анна II. в шибі Вільгельм вибухнув динаміт у складі у глибині 252 м. під землею. Вибух спричинив теж знищення на поверхні. Вилетів м. ін. у повітря будинок адміністрації копальні, де експлуатував збірник бензолу. Під час вибуху було в будинку 30 урядовців. Вежа над шибом завалилася. Під землею було ок. 400 робітників. Вони відрізані від світа, бо злука з поверхнею перервана. Згодуються, що вбитих і ранених є ок. 200. В цілій околиці перервані телегр. і телеф. проводи. Вбитих знаходили навіть 250 м. від місця катастрофи. До год. 14.15 добули зпід румовища 40 убитих і 72 ранених. В передполудневій шибі було 680 робітників, та більшості з них вдалося видістатися з копальні сусідніми шибми. Вибух спричинив унутрі копальні пожежу, дим утруднює рят. акцію. Рятують у газ. масках. Санітарі у віддалі 100 м. збирають шматки окровавленого тіла, порозкидані в широкому проміні.

НОВИНКИ

— ПОЧТОВІ СКЛАДАНКИ розсилаємо з нижнім числом і просимо Вп. Передплатників негайно відновити передплату, щоб не було перерви у висилці часопису. Передплата на листопад вносить 5 зол.

— Знищення пам'ятника на могилі поляглого. В селі Соколішці, бобрешконого пов., лежить похоронений на цвинтарі український січовий стрілець Данило Русак. На його могилі поставили різня дерев'яний хрест, який скоро невидима рука знищила. Другий дерев'яний хрест упав там теж від злочинних рук. Поставлено втретє пам'ятник з каменя, який вночі з дня 17. на 18. жовтня ц. р. цілковито знищено.

— Епідемія самовбивств у Львові. Дня 19. ц. м. у Львові панувала справжня епідемія самовбивств: Емілія Мазур, хоч мала тільки 34

роки, так втомилась життям, що підрізала собі бритвою горло і померла. Причиною самовбивства була недуга чахотки. — Валерія Швещ 19-літня дівчина випила отруту і тепер у лікарні бореться зі смертю. — А крім цього в горді Косцюшка стріляв собі в чоло учень промислової школи Роман Пухник, лишаючи лист такого змісту: „Мені обридло жити“. — У горді Косцюшка отруїлась також якась жінка невідомого назвища.

— Перед військовим судом у Перемишлі закінчилась розправа проти воїка 36. полку піхоти, Сеняка Климечка з Іскані, пов. Перемишль і Станіслава Погорілія із Радехова, пов. Мостиська. Обидва вони, бідаючи при війську, пробували поліпшити свою воєнську долю таких способом, що заглядали до військового магазину, забирали звідтам однострої та білія і продавали це все, кому вдалось. Таким чином, ще правда обидва воїки заробили собі і на тютюн і хліб насущний досить поважну суму, 1500 зол. але судові це не подобалося і Климечка засуджено на півтора року в'язниці, а Погорілія на один рік в'язниці. Засуджені подумали, подумали і прийняли присуд. — В тім самім суді судили гарматчика Мошка Натана Блюшттайна. Цей гарматчик не любив війська, не хотів слухати своїх командирів і навіть лаяв їх та протестував проти військової служби взагалі. Таких грів Мошко Блюшттайн мав аж 14, тому суд засудив його на два і пів року в'язниці.

— За убивство брата та братової. У Мшані (біля Городка коло Львова) господар Ів. Сенів записав часту маєтку синові Павлові, а іншим дітям нічого. Це було причиною незгоди між Павлом і його братом Петром, який домагався частини ґрунту, щоб побудуватися. Павло за намовою жінки Ольги не згодився на те. Справа опинилась перед судом. Дня 5. червня ц. р. Петро застрілив у суперечці свого брата Павла, а братову пострілив у живіт і груди. Вона померла зараз по тім у лвівському шпиталі й осиротила чотирьох дітей. Дня 20. жовтня станув убивник перед судом, обвинувачений у подібному убивстві. У вікторок присяглі заперечили 10 голосами душегубство, а 10 голосами потвердили убивство. Сенів засудили на три роки тюрми.

— Боротьба проти найбільшого ворога. Найбільшим ворогом людства є безперечно туберкульоз. Статистика вказує, що „Інтернаціональна Організація боротьби проти туберкульозу“ (Продовження на сторінці 6-й.)

Куток мови.

Не хочемо, щоб нас стрінув докір, що бачимо чуже під зісом, а не бачимо свого під носом і тому вважаємо корисним зазначувати також мовні помилки у „Ділі“. Признаватися до помилок прилюдно і бачити їх — краще, ніж робити їх насліду і постійно їх повторяти. „Діло“ ч. 233: „Тільки аж 1905 рік...“ зам. „Аж 1905 рік“ („тільки“ є тут зайвим мовсклізмом). Учителі... „Несуть важкі конвенції...“ (поль.) „конвенція“ значить „послідовність“ і її не можна нести; треба би сказати: „на вчителів відбиваються важкі наслідки“; „необчислими наслідки“ — прикметники немий як характеристичні для російської мови, збережені у нас ще в деяких архаїчних словах як нпр. „незримий“ щезають із нашої мови шораз більше; ми заступаємо їх формами на-енний-аний і т. д. отже „необчислений“, „неблаганий“ (зам. немолний), „невловний“ (зам. невідманий).

„Діло“ ч. 234. Перш за все належить пам'ятати зам. треба, або: слід пам'ятати; „найвизначніше“ (поль.) „найвеличчійше“; „недостача хотіння аж до здійснювання чеснот“ (поль.) „недостача хотіння, ідоби здійснювати...“; „коли особа не користує з цього права, то має наступити (поль.) її счеркнення“ зам. „то треба її счеркнути“; „забезпечують“ зам. „забезпечують“, „азамін за це“ зам. „азаміну“.

ни" має в самій Франції 530 порадень для хорих дітей, у 14 французьких містах санаторію, для 3,000 хорих. В Німеччині ця організація має свої лічильні в Шарлоттенбурзі, Ганновері, Бреславі, Мангайні, і т. д. В Зєдінених Державах в 600 санаторій для 70,000 хорих, 3,000 шкіл на віковому повітрі для дітей, хорих на чахотку, віковому повітрі для дітей, хорих на чахотку.

— Велик проорокує війну. Англійський письменник Велс, промовляючи на зборах пацифістів у Лондоні, сказав, що на його думку на Сході Європи буде війна і то не далі, як за кілька років.

— Будемо літати без літака. Італійська преса широко розписується про новий винахід одного італійського інженера, якого їм ще дорікають в тайні. Він винайшов новий апарат, який важить тільки 30 кг., при допомозі якого можна буде літати в повітрі зовсім так, як літає птах. Апарат цей має крила довжини 6 м., які прикріплюються до плечей летуна і маленький мотор, що порушує апарат, який має силу 6 коней. Коли летун підіймається в повітря, він сидить на сидді і зовсім ангідно летить собі 60 км. на годину. Цей новий апарат буде опатентований у всіх державах.

— Населення Англії зменшується. Англійська преса повідомляє, що згідно з урядовою статистикою, приріст англійського населення в останніх роках зменшується. На 1000 мешканців Англії нараховано 1929 р. тільки 16 народин, тоді як в Австрії було на 1000 мешканців 17 народин, у Бельгії 18, в Німеччині також 18, в Італії аж 27 народин на 1000 мешканців, а навіть Франція на 1000 осіб мала в тому році 17 новонароджених дітей.

— За годину з Берліна до Парижа. „Монтаж Пост" повідомляє, що заведення Юнкерса в Берліні

будують новий тип літака, який летітиме у висоті 11,000 м. на межі стратосфери зі швидкістю 800 км. на годину, так що з Берліна до Парижа можна буде дістатися за одну годину. Конструкцію цього літака покищо держать у секреті тайні.

— Велика катастрофа в Братиславі. У Братиславі у фабриці був вибух вибухових матеріалів, який спричинив пожежу. Вогонь охопив робітників і в полум'ях загинуло 8 осіб, а 15 осіб було ранених та попарених.

† ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ. Михайло Тютюко.

З Гаїв повідомляють нас, що там помер в суботу 18. п. м. 18-літній парубок Михайло Тютюко, син Гринька, якого військова карна експедиція 14. п. уланів зі Львова забрала з поля і побила 15. і 16. п. м. в селі Чижиківі, а обіскав ще й у Гаїх. Похорони Покійного відбулися в Гаїх в понеділок 20. п. м. в полудні.

Д-р Микола Вовкунець, кандидат адвокатури, б. сотник У. Г. А., б. редактор „Українського Голосу" в Перемишлі, секретар філії „Просвіти" в Надвірній і член багатьох українських установ, помер 2. жовтня ц. р. в 38-ім році життя.

Бл. п. д-р Микола Вовкунець походив із бідної селянської сім'ї в Стопчатіві біля Коломиї. Витомкові здібності малого школярика звернули увагу учителя, який дорядив конче послати його на дальшу науку й так дістався він до коломийської гімназії. Вже від четвертої класи доля примусила його заробляти лек-

ціями на власне удержання. І від тоді він в голоді й холоді пробивався через ціле своє життя. У несеїтний війні борючись на фронті за чужі інтереси. Там один подув трізнаго газу дістався в його легені та випав перший варіант смерті, швидко більше розторожуючи здоров'я.

Підчас нашої визвольної війни він, не зважаючи на свою недугу, стає в перших рядах тих, що бажали ясного сонця своєму народові. А потім як редактор „Українського Голосу" й літерат пером і словом працює для українського народу.

М. ін. не був він чужий і нашому органі, на сторінках якого помітив кілька дуже цінних розвідок.

Останні два роки прожив у Надвірній, де в гірській околиці думав прийти до здоров'я. Та недуга й злидні шлоного життя зробили своє в холодний осінній ранок погас так передчасно, як тогож ранку повило передчасно життя, заскочене першим осіннім морозом. Шляхотне його серце перестало бити й терпіти. Незабутнього Миколи не стало між живими.

Похорони пок. Миколи Вовкуниці відбулися в Надвірній дня 3. жовтня при численній участі українського громадянства і при співучасті хору чит. „Просвіти". Попрощав Покійного в останнє д-р В. Банах дуже гарною промовою. Земля Покійному пером!

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" плати кооперативам дня 21. жовтня п. р. масло прима експортне солоне 3-80 зод., масел прима балькове несолене 3-60 зод., літра молока 0-25 сотників, літра сметани 1-50 зод., копа яєць 19-80 зод.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Зеликий Міський Театр:
Середа, 22. жовтня „Визволення" і „Метель".

Четвер, 23. жовтня, год. 7-30 веч.
„Трубадур" Верді.

Театр Різнонародностей (в Нар. Домі):
Щодня „Хороший воєк Швейка".

Малий Міський Театр:
Середа, 22. жовтня, год. 7-30 веч.
„Вічне перо".

Четвер, 23. жовтня, год. 7-30 веч.
„Вічне перо".

Кіно.

АПОЛЛО: Звукова фірма: Танцюристи Шілі (впродовж дозвілля).

КАСІНО: Звукова фірма: „Льодомотина ч. 2329" (Льон Чаней).

КОЛЬОСЕН: Некине.

КОПЕРНИК: Звукова фірма: „Атлант".

ЛЕВ: Звукова фірма: „Король прощається".

МАРУСЕНЬКА: Звукова фірма: „Атлант".

ОЛІЯ: Грач у шахи.

ПАН: Сон про кохання.

ПАЛІС: Звукова фірма: „Під крилами Парижа".

ПАСАЖ: Звукова фірма: „Співаючий сміх".

ПРОМІНЬ: Орієнт Експрес (Лілі Давоєр).

РАЙ: Звукова фірма: Парада кохання.

ХІМЕРА: Люба залогі.

ФІТАМОРГІЯ: Після заходу сонця.

СТІЛЕВ: Казь пірат (Фербенкс).

Гарош Львів.

УПІХА: Вулиця гірзу (Янінго).

Програма радіо.

Четвер 23. X. 1930.

Варшава (1411,7) 19-15 Грамофонові азти. Гельсінгфорс (221,4) 19-00 Спів. Берлін (419) 16-00 Музика трубадурів. Харків (426) 16-00 Музика. Рим (441,2) 17-00 Концерт. Прага (436,3) 12-30 Концерт. Брюссель (508,5) 21-15 Концерт. Відень (516,3) 17-00 Спів Елі Пайскер. Будапешт (550,5) 16-00 Концерт. Ленінград (1000) 16-00 Концерт. Москва (481) 16-00 Концерт. Париж (1724,1) 16-45 Музика.

Питиця 24. X. 1930.

Варшава (1411,7) 12-10 Грамофонові плати. Гельсінгфорс (221,4) 17-25 Спів. Берлін (419) 16-00 Віолончель Саломі. Харків (426) 16-00 Гурор і сатира. Рим (441,2) 17-00 Концерт. Брюссель (508,5) 21-15 Російська музика. Відень (516,3) 15-20 Казь Сізіфа. Будапешт (550,5) 9-45 Хар 400 дітей. Ленінград (1000) 17-30 Літературний вечір. Париж (1724,1) 15-45 Концерт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

Кооператива Український Театр у Львові, Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича в Станіславові.

Забодоті:

22. X. Троянда Стамбулу.

23. X. Доля.

24. X. Циганка Аза.

Перейшов вступити Театр на 25. X. і 26. X. до Коломиї. — Репертуар буде оголошений в наступному числі.

Виказ жертв в золотих для Товариства Прихильників Освіти у Львові злочених в „Дні Студента" 26. вересня 1930 р. в Воєністичній Станіславській. Повіт Жидачів: Миколай 1670. Повіт Калущ: Войничів 18, Перевозів 20-90. Повіт Коломиї: 263-46 і один ам. доллар. Повіт Косів: Кути 70-20. Повіт Рогатин: Бурштін 56-10, Вербишів 18-92, Данишів 13-35, Жовків 19-45, Заліска 4-80, Залужжя 7-30, Луцьків 8, Підгородів 15, Потів 22-80, Пуцьків 37-87, Путятинів 16-50, Руда 4-60, Рогатин 11, Черев 18-95, Чесаник 17-13. Повіт Скадов: Сколів 52-10. Повіт Сятин: Забудівні 17-89, Карнів 24, Сятин 169-35. Усте 13-80. Повіт Гомонів: Милославів 55-60. — Разом зібрано у Станіславській Воєністичній 1023-98 і один амер. доллар.

Виказ жертв в золотих для Товариства Прихильників Освіти у Львові злочених в „Дні Студента" дня 23. вересня 1930 року у Львівській Воєністичній. Повіт Дрогобич: Дрогобич 182-95, Мраниця 41-30, Стебник 31-85, Ужниць 21-50, Доброгосів 11-90. Повіт Львів: Рісна Руська 7-70, Левадівка 22-30. Повіт Рава Руська: Берхата 3-50, Девятир 7-30, Любича 34-20, Немірів 34-50, Районна Молодарня в Немірові 50, Районна Молодарня в Потеличів 50, Потеличів 55-36, Рава Руська 139-10, Руда Моноширська 8, Смолин 11, Ужниць 12-60. — Повіт Рудки: Комарів 63-10. — Повіт Старий Самбір 61-10. — Старі Сілі 12-45, Старий Самбір 77-60, Неділіца 20-00, Хирів 49-10, Федьківці 35. — Повіт Любачів: Балия 44-50, Давидів 32, Давидів 3-40, Коронів 3, Любачів 65-25, Любичів 11-60, Чесаник 33. — Разом зібрано у Львівському Воєністичній 970-81 золотих. — Всім П. Т. Жертводавцям і збірникам Відда Товариства складає щирю подяку. Далішній виказ жертв злочених на листі як також виказ датів з вечериць чи концертів і виказ жертв злочених П. Т. поодиноким Громадянам буде оголошений пізніше. — Рівночасно проголошено П. Т. збірників, котрі ще досі не звернули збіркових лист, щоби негайно звернути їх до канцелярії Товариства, Львів, вул. Сувійського ч. 21. — За Виділа Товариства: Володимир Дециневич, голова. Д-р Любомир Макарушка, секретар.

Виказ жертв в золотих для Товариства Прихильників Освіти у Львові злочених в „Дні Студента" дня 23. вересня 1930 року у Львівській Воєністичній. Повіт Дрогобич: Дрогобич 182-95, Мраниця 41-30, Стебник 31-85, Ужниць 21-50, Доброгосів 11-90. Повіт Львів: Рісна Руська 7-70, Левадівка 22-30. Повіт Рава Руська: Берхата 3-50, Девятир 7-30, Любича 34-20, Немірів 34-50, Районна Молодарня в Немірові 50, Районна Молодарня в Потеличів 50, Потеличів 55-36, Рава Руська 139-10, Руда Моноширська 8, Смолин 11, Ужниць 12-60. — Повіт Рудки: Комарів 63-10. — Повіт Старий Самбір 61-10. — Старі Сілі 12-45, Старий Самбір 77-60, Неділіца 20-00, Хирів 49-10, Федьківці 35. — Повіт Любачів: Балия 44-50, Давидів 32, Давидів 3-40, Коронів 3, Любачів 65-25, Любичів 11-60, Чесаник 33. — Разом зібрано у Львівському Воєністичній 970-81 золотих. — Всім П. Т. Жертводавцям і збірникам Відда Товариства складає щирю подяку. Далішній виказ жертв злочених на листі як також виказ датів з вечериць чи концертів і виказ жертв злочених П. Т. поодиноким Громадянам буде оголошений пізніше. — Рівночасно проголошено П. Т. збірників, котрі ще досі не звернули збіркових лист, щоби негайно звернути їх до канцелярії Товариства, Львів, вул. Сувійського ч. 21. — За Виділа Товариства: Володимир Дециневич, голова. Д-р Любомир Макарушка, секретар.

Виказ жертв в золотих для Товариства Прихильників Освіти у Львові злочених в „Дні Студента" дня 23. вересня 1930 року у Львівській Воєністичній. Повіт Дрогобич: Дрогобич 182-95, Мраниця 41-30, Стебник 31-85, Ужниць 21-50, Доброгосів 11-90. Повіт Львів: Рісна Руська 7-70, Левадівка 22-30. Повіт Рава Руська: Берхата 3-50, Девятир 7-30, Любича 34-20, Немірів 34-50, Районна Молодарня в Немірові 50, Районна Молодарня в Потеличів 50, Потеличів 55-36, Рава Руська 139-10, Руда Моноширська 8, Смолин 11, Ужниць 12-60. — Повіт Рудки: Комарів 63-10. — Повіт Старий Самбір 61-10. — Старі Сілі 12-45, Старий Самбір 77-60, Неділіца 20-00, Хирів 49-10, Федьківці 35. — Повіт Любачів: Балия 44-50, Давидів 32, Давидів 3-40, Коронів 3, Любачів 65-25, Любичів 11-60, Чесаник 33. — Разом зібрано у Львівському Воєністичній 970-81 золотих. — Всім П. Т. Жертводавцям і збірникам Відда Товариства складає щирю подяку. Далішній виказ жертв злочених на листі як також виказ датів з вечериць чи концертів і виказ жертв злочених П. Т. поодиноким Громадянам буде оголошений пізніше. — Рівночасно проголошено П. Т. збірників, котрі ще досі не звернули збіркових лист, щоби негайно звернути їх до канцелярії Товариства, Львів, вул. Сувійського ч. 21. — За Виділа Товариства: Володимир Дециневич, голова. Д-р Любомир Макарушка, секретар.

Виказ жертв в золотих для Товариства Прихильників Освіти у Львові злочених в „Дні Студента" дня 23. вересня 1930 року у Львівській Воєністичній. Повіт Дрогобич: Дрогобич 182-95, Мраниця 41-30, Стебник 31-85, Ужниць 21-50, Доброгосів 11-90. Повіт Львів: Рісна Руська 7-70, Левадівка 22-30. Повіт Рава Руська: Берхата 3-50, Девятир 7-30, Любича 34-20, Немірів 34-50, Районна Молодарня в Немірові 50, Районна Молодарня в Потеличів 50, Потеличів 55-36, Рава Руська 139-10, Руда Моноширська 8, Смолин 11, Ужниць 12-60. — Повіт Рудки: Комарів 63-10. — Повіт Старий Самбір 61-10. — Старі Сілі 12-45, Старий Самбір 77-60, Неділіца 20-00, Хирів 49-10, Федьківці 35. — Повіт Любачів: Балия 44-50, Давидів 32, Давидів 3-40, Коронів 3, Любачів 65-25, Любичів 11-60, Чесаник 33. — Разом зібрано у Львівському Воєністичній 970-81 золотих. — Всім П. Т. Жертводавцям і збірникам Відда Товариства складає щирю подяку. Далішній виказ жертв злочених на листі як також виказ датів з вечериць чи концертів і виказ жертв злочених П. Т. поодиноким Громадянам буде оголошений пізніше. — Рівночасно проголошено П. Т. збірників, котрі ще досі не звернули збіркових лист, щоби негайно звернути їх до канцелярії Товариства, Львів, вул. Сувійського ч. 21. — За Виділа Товариства: Володимир Дециневич, голова. Д-р Любомир Макарушка, секретар.

Снід до свого! Одинока українська робітниця паути при вул. Личацькій ч. 65. Петра Ціхановського високою обув всякого рода і реперанції. 757 3-5

Загальні Збори Українського Жіночого спортивного Клубу „Срібла" відбулися дня 5-го листопада в год. 18 при вул. Підвалі ч. 7. І пов. — Виділ. 770 1-7

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

ТОЛОЧУ ДЕСЕНІ на оксамітах і на плюшевих плащах навіть старих, зм'якшених; відсвіжую, чини, переробляю. Волянська, Львів, Соборського 12, тел. 17-04. 232а 21-7

ШАМОТОВІ ПЕЧІ чеські, найближчий склад, Рентшнер, Леґіонів 37. 684 8-10

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятих літ у півні краю знала фірма Іван Зельтенрайх, Львів, пл. Марійська ч. 5. Купую брилянти, золото, срібло, плачу найнижчі ціни. 437

ГЛЯДАЮ негайно зправного конципієнта, що може заступати адвоката. Умовини прошу подати на письмі під „С. М." до Адмі. „Діла". 745 3-5

ТЕПЛЕНЬКА кімната мебльована фронтою до виїзду від 1. листопада. — Згодження Союзний Базар, Руська 20. у Начальника. 769 1-4

ШУКАЮ спільника з грунтом або до купна при воді і закінчили на сході для планів дикстин. На відповідь марку. — Bobjak, gimnazjum Chrzabow. 771 1-2

ВІДНАЙМУ покій сонячний двір або трьох учених (ученикам) в цілний удержанням по приступній ціні. — Згодження вул. Пелтева 41, ч. дверей 7. партнер. 1-3

НОВА комфортабельна кімната, бічна Листопада, зидлі мешканці, сідел, чини 700 золотих місячно. Ціна сінтисянтьсот долларів, готівка чотири. — Ігнат, Львів, Куркова 24. 766 1-2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

АДВОКАТ

М-р Дмитро Колпецький
отворив канцелярію
в ДРОГОБИЧІ вул. Стрийська 36
763 2-2

М-р Дмитро Колпецький

Меблі різного рода, можна найкраще корисніе купити у відомій фірмі „Deroteum", Львів Саліна 34. Тел. 15-01. Догідні умови. 2361 18-7

Для приєднання

!!: ілікентелі !!: уладжуємо рекламну продажу всіляких блаватних товарів на 40 проц. дешевше. Користайте з нагоди!

Серветан 075

Оксф. і кретони . . . 1-

Руми, і стирки . . . 1-1

Баргани 1-35

Подотна 1-50

Зефіри 1-80

Флан. га. і на бізів 160

Русини купел. 1-80

Шовк до пран. дес. 2-

Повеліна шовк. 3-

Вельвети до пранія 3-

Шел. і нов. на жунд. 4-

Сматер. жирар. 4-50

Кани і снат. допран. 5-50

Шевоти на абран. 6-50

Замовлення висилемо відкорот. поштою.

Галицький магазин новостей

Львів, вул. Галицька ч. 15.

6-0 8-10

Спеціаліст нехот. легевіс, серця і жолуза

Д-р Фелікс Ган

Львів, Листопада 30.

1206 Пересвітлення Рентгеном.

Присилайте передплату!

Радіо

для всіх.

Радіоапарати, складові частини і радіотехнічне приладдя поручає по конкурентній ціні на догляд умовини сплати. 746 3-3

МЕЛЬБІДІЯ

Радіовий відділ

Львів, Коперника 5

Тел. 5-39

Фахова обслуговування

Інформації та поради безплатно.